

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Sžo/85/2013
Identifikačné číslo spisu:	9009010054
Dátum vydania rozhodnutia:	30.04.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:9009010054.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v právnej veci žalobcu: K. J., bytom B. XXX/X, K., v zastúpení advokátkou JUDr. Janou Liptákovou, so sídlom Advokátskej kancelárie Krmanova 1, Košice, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č. p. SLV-886/PK-2008 zo dňa 28. januára 2009, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S 105/2009-78 zo dňa 10. mája 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S 105/2009-78 zo dňa 10. mája 2013 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 10. mája 2013, č. k. 4S 105/2009-78 podľa ust. § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. p. SLV-886/PK-2008 zo dňa 28. januára 2009, ktorým bol zamietnutý rozklad žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu - personálnemu rozkazu Ministra vnútra Slovenskej republiky č. 462 zo dňa 4. septembra 2008, ktorým bol žalobca prepustený podľa ust. § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície platného v rozhodnom čase (ďalej len zákon č. 73/1998 Z. z. alebo zákon) zo služobného pomeru príslušníka policajného zboru, z dôvodu, že žalobca dňa 16. marca 2008 na hraničnom priechode C. R. na pracovisku pasovej kontroly na vstupe z Ukrajiny do Slovenskej republiky v čase asi o 13:29 hod kontroloval osobné motorové vozidlo zn. Chevrolet, ev.č. XXXXX PT, ktoré riadil štátny príslušník Ukrajiny V. N., pričom nevykonal kontrolu cestovných dokladov šiestich spolujazdcov - štátnych príslušníkov Moldavska, nachádzajúcich sa v tomto vozidle a ktorí sa neskôr pri zadržaní preukázali falošnými ID kartami Rumunska; svojím konaním týmto osobám umožnil nedovolené prekročenie štátnej hranice Slovenskej republiky z Ukrajiny; uvedené vozidlo bolo dňa 16.3.2008 v čase asi o 19:25 hod kontrolované hliadkou MZJ RHP Sobrance v spolupráci s hliadkou OCP Michalovce RHCP Prešov na železničnej stanici v Michalovciach, pričom bolo zistené, že osádka vozidla tvoria nelegálni migranti, štátni príslušníci Moldavska, ktorí predložili ku kontrole ID karty Rumunska, vykazujúce znaky

falšovania. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že krajský súd pokračoval v konaní v intenciách rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 6Sžo/29/2012-60 zo dňa 30. januára 2013, ktorým najvyšší súd predchádzajúce rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20. apríla 2012, č. k. 4S/105/2009-43, ktorým bolo rozhodnutie žalovaného č. p. SLV-886/PK-2008 zo dňa 28. januára 2009 podľa ust. § 250j ods. 2 písm. e/ O.s.p. zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd konštatoval, že opätovne preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu a dôvodov uvedených v žalobe ako aj predchádzajúce administratívne konanie a dospel k záveru o zákonnosti žalobou napadnutého rozhodnutia.

Krajský súd sa v úvode odôvodnenia rozhodnutia vyjadril k žiadosti právnej zástupkyne žalobcu o odročenie pojednávania v tom smere, že vzhľadom na špeciálnu úpravu uvedenú v ust. § 250g ods. 2 O.s.p. a s prihliadnutím aj na skutočnosť, že v danom konaní nebolo potrebné vykonať dokazovanie, prejednal vec bez jej prítomnosti, pričom zdôraznil, že konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia podľa druhej hlavy piatej časti je osobitným konaním, pričom pre súd je podľa ust. § 250i ods. 1 O.s.p. rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia a súd môže vykonať dôkazy na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia. Ďalej krajský súd poukázal na skutkové zistenia vyplývajúce z obsahu administratívneho spisu ako i na znenie príslušných ustanovení zákona č. 73/1998 Z. z.. Považoval za preukázané, že personálny rozkaz č. 462 zo dňa 4. septembra 2008 bol žalobcovi doručovaný, nakoľko mu ho nebolo možné doručiť osobne prostredníctvom pracovníkov RHP v mieste jeho trvalého bydliska, ktorú adresu uviedol aj ako kontaktnú adresu vo vystavenom doklade o dočasnej pracovnej neschopnosti. Za nespornú považoval súd aj skutočnosť, že žalobca si predmetný personálny rozkaz na pošte v odbernej lehote nevyzdvihol, preto sa uplatnila fikcia doručenia podľa ust. § 266 ods. 4 zák. č. 73/1998 Z. z., preto posledným dňom zákonom stanovenej lehoty na podanie rozkladu bol pondelok 6. októbra 2008. Keďže žalobca podal rozklad až dňa 28. októbra 2008 dospel k záveru, že bol podaný po uplynutí zákonom stanovenej lehoty na podanie rozkladu. S prihliadnutím na znenie ust. § 266 ods. 3 a 4 citovaného zákona mal krajský súd za to, že postup prvostupňového správneho orgánu pri doručovaní personálneho rozkazu č. 462 bol dodržaný a rozklad bol podaný oneskorene. Konštatoval, že s uvedeným sa stotožnil i najvyšší súd vo svojom uznesení č. k. 6Sžo/29/2012-60 zo dňa 30. januára 2013.

Krajský súd považoval postup žalovaného za správny, keď oneskorene podaný rozklad zamietol (§ 243 ods. 4 citovaného zákona) a súčasne v spojení s ust. § 242 ods. 5 citovaného zákona neodpustil žalobcovi zmeškanie lehoty, keďže pre jej odpustenie nebol vážny dôvod, nakoľko žalobca nepreukázal takú vážnosť svojho ochorenia, ktorá by mu znemožňovala vyvinutie akejkoľvek aktivity na hájenie svojich nárokov. Poukazovanie žalobcu na záver trestného konania, v ktorom mu nebola preukázaná vina, vyhodnotil krajský súd ako irelevantnú, pretože trestné konanie a konanie o prepustení zo služobného pomeru sú dve samostatné nezávislé konania a dôvody na prepustenie nemusia dosahovať intenzitu trestného činu.

Krajský súd mal za to, že žalobca porušil služobnú prísahu a služobnú povinnosť, pretože sa nezdržal konania, ktoré viedlo k stretu dôležitého záujmu štátnej služby s osobnými záujmami, ani konania, ktoré mohlo narušiť vážnosť Policajného zboru alebo mohlo ohroziť dôveru v tento zbor a nedodržiaval služobnú disciplínu. Svojím konaním porušil i základné povinnosti policajta. Žalovaný vykonal dostatočné dokazovanie a v konaní postupoval v súlade s ustanoveniami zákona o štátnej službe príslušníkov policajného zboru, žalobca mal možnosť sa vyjadriť ku skutkom, ktoré mu boli kladené za vinu. Krajský súd v súlade s názorom žalovaného skonštatoval, že žalobcom navrhnuté dôkazy neboli spôsobilé zvrátiť zistenia vyplývajúce z vykonaného dokazovania. Napadnuté rozhodnutie ako i rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu obsahovalo obligatórne náležitosti, výroky obsahovali údaj s ustanovením právneho predpisu, podľa ktorého rozhodli. Krajský súd mal za to, že na prepustenie žalobcu zo služobného pomeru boli splnené zákonné podmienky, pričom zdôraznil, že mieru intenzity protiprávneho konania žalobcu je oprávnený posúdiť len jeho príslušný nadriadený a súd skúmal iba, či bolo jeho rozhodnutie vydané v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona.

Proti rozhodnutiu krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a) - v konaní došlo k vade uvedenej v ust. § 221 ods. 1 a to účastníkovi konania sa odňala

možnosť konať pred súdom, d)- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) - doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) - rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie alebo, aby rozhodnutie zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie zruší obe napadnuté rozhodnutia a vec vráti na ďalšie konanie.

Žalobca v súvislosti s namietnutým odňatím možnosti konať pred súdom poukázal na to, že bez ohľadu, že je pre súd rozhodujúci stav v čase vydania napádaného rozhodnutia, účastník konania musí mať bezpochyby právo v konaní navrhovať dôkazy, ktoré tento stav v čase vydania napádaného rozhodnutia môžu preukazovať a toto nebolo žalobcovi postupom súdu umožnené a rovnako mu nebolo umožnené, keď súd konal bez jeho účasti v štádiu po rozhodnutí odvolacieho súdu, sa k veci samej vyjadriť, nakoľko toto vyjadrenie malo byť prednesené jeho právnu zástupkyňou priamo na pojednávaní. Mal za to, že žiadna skutočnosť nebránila súdu, aby žiadosti o odročenie pojednávania, ktorá bola podaná na základe objektívnej nemožnosti právnej zástupkyne sa z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu na toto pojednávanie dostaviť, vyhovel a bola tak zachovaná rovnosť účastníkov a zachované jeho právo sa k veci vyjadriť a uviesť okolnosti svedčiace v jeho prospech a objasňujúce stav, ktorý tu bol v čase napádaných rozhodnutí.

Žalobca ďalej vo svojom odvolaní namietal skutkové okolnosti v súvislosti s doručovaním mu personálneho rozkazu príslušníkmi RHP Sobrance, o ktorých návšteve nemal vedomosť, nakoľko v priebehu svojej pracovnej neschopnosti sa dlhodobejšie zdržiaval v dome svojich rodičov a taktiež o snahe doručiť mu predmetný personálny rozkaz prostredníctvom Slovenskej pošty a nebolo mu doručené žiadne oznámenie o doručení zásielky. Uvedené podporil priloženými čestnými prehláseniami manželky a matky žalobcu. Mal za to, že na základe týchto skutočností sú prítomné závažné dôvody na odpustenie zmeškania lehoty, tak ako aj z opatrnosti v podanom rozklade žiadal. Rovnako mal za to, že v prípade postupu podľa ust. § 242 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. by mal súd pri preskúmaní rozhodnutia v plnom rozsahu zvážiť mieru voľnej úvahy správneho orgánu pri posudzovaní takejto žiadosti účastníka. Poznamenal, že práceneschopnosť a zhoršenie zdravotného stavu sú v zmysle bežnej súdnej praxe najčastejšími dôvodmi odpustenia zmeškania lehôt v súdnych a správnych konaniach.

Taktiež mal žalobca za to, že v jeho prípade nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že by sa mal dopustiť konania, ktoré by napĺňalo porušenie služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Ďalej uviedol, že už v samotnej žalobe preukazoval dôvody tohto svojho tvrdenia, namietajúc, že súd sa s nimi dostatočne nevyporiadal. Žalobca spochybnil výpovede migrantov, ktoré ako jediné svedčili v neprospech žalobcu, ktoré považoval za nedôveryhodné, nakoľko sú ovplyvnené sledovaním ich vlastných záujmov a zabezpečenia ich vlastného cieľa. Naopak neboli v konaní vôbec zohľadnené dôkazy, ktoré vyvracajú ich tvrdenia ako napríklad kamerový záznam z vykonávania hraničnej kontroly, ktorý nebol v konaní vôbec spomenutý. Kamerový záznam mal žalovaný k dispozícii počas celého konania, avšak žiadnym spôsobom tieto skutočnosti z tohto záznamu nevyhodnotil. Taktiež falošnosť dokladov predložených migrantmi bola odhalená až následnou hĺbkovou expertízou znalcom. Žalobca taktiež poukázal na krátkosť času, v ktorej mohol predložiť svoje vyjadrenie, v ktorom by bránil svoje práva. Tvrdenia žalovaného o tom, že žalobca nebol čestným, statočným a disciplinovaným príslušníkom PZ, že si neplnil svedomito úlohy, ktoré mu boli uložené právnymi predpismi, neboli v konaní ničím preukázané a sú založené len na domnienkach a predpokladoch. Vzhľadom na uvedené žalobca vyslovil názor, že v danom prípade nebol dostatočne zistený skutočný stav.

Žalovaný považoval napadnuté rozhodnutie krajského súdu za súladné s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, riadne odôvodnené, v ktorom sa prvostupňový súd vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami žalobcu. Konštatoval, že vzhľadom k tomu, že žalobca v odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti pridrižiava sa svojho písomného stanoviska k žalobe Napadnutý rozsudok krajského súdu navrhol ako vecne správne potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho

pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Odvolací súd po preskúmaní spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis, mal preukázané, že v danej veci bol podaný návrh na prepustenie žalobcu zo služobného pomeru podľa ust. § 192 ods. 1 písm. e/ zák. č. 73/1998 Z. z., ku ktorému sa žalobca písomne dňa 13. augusta 2008 vyjadril. Následne bol žalobca dňa 22. augusta 2008 oboznámený s návrhom na prepustenie zo služobného pomeru príslušníka PZ podľa ust. § 192 ods. 1 písm. e/ zák. č. 73/1998 Z. z. a dôkazným materiálom, zároveň bol v súlade s ust. § 237 ods. 2 v spojení s ust. § 238 ods. 3 zák. č. 73/1998 Z. z. poučený o práve nazerať do predloženého spisového materiálu a robiť si z neho poznámky a výpisky, vyjadriť sa k návrhu na prepustenie, ako aj k predloženému spisovému materiálu, ako aj navrhovať na podporu svojich tvrdení dôkazy. Žalobca svoje právo využil a dňa 25. augusta 2008 sa k návrhu na prepustenie vyjadril.

Personálnym rozkazom ministra vnútra Slovenskej republiky č. 462 zo dňa 4. septembra 2008 bol žalobca podľa ust. § 192 ods. 1 písm. e/ zák. č. 73/1998 Z. z. prepustený zo služobného pomeru príslušníka PZ z dôvodu, že na hraničnom priechode C. R. na pracovisku pasovej kontroly na vstupe z Ukrajiny do Slovenskej republiky v čase asi o 13:29 hod. kontroloval osobné motorové vozidlo zn. Chevrolet, ev. č. XXXXXPT, ktoré riadil štátny príslušník Ukrajiny V. N., pričom nevykonával kontrolu cestovných dokladov šiestich spolujazdcov - štátnych príslušníkov Moldavska, nachádzajúcich sa v tomto vozidle a ktorí sa neskôr pri zadržaní preukázali falošnými ID kartami Rumunska; svojím konaním týmto osobám umožnil nedovolené prekročenie štátnej hranice Slovenskej republiky z Ukrajiny; uvedené vozidlo bolo dňa 16. marca 2008 v čase asi o 19:25 hod. kontrolované hliadkou MZJ RHP Sobrance v spolupráci s hliadkou OCP Michalovce RHCP Prešov na železničnej stanici v Michalovciach, pričom bolo zistené, že osádka vozidla tvoria nelegálni migranti, štátni príslušníci Moldavska, ktorí predložili ku kontrole ID karty Rumunska, vykazujúce znaky falšovania.

Z úradného záznamu založeného v administratívnom spise zo dňa 9. septembra 2008 č. p. UHCP-7-268/RHP-SO-VO-2008 spísaného N. P. a K. D. vyplýva, že dňa 8.9.2008 v čase o 17:00 hod bolo pracovníkmi OARaŠ RHP Sobrance vykonané doručovanie personálneho rozkazu, ktorý sa nepodarilo doručiť, hoci ako je zrejmé žalobca bol na základe informácii jeho manželky doma, ale zásielku si nemohol prevziať osobne, nakoľko sa cítil zle. Manželka žalobcu požiadala, aby mu bola zásielka doručovaná poštou. Ďalej je zrejmé, že rozhodnutie bolo žalobcovi doručované prostredníctvom Slovenskej pošty s tým, že zásielka sa vrátila ako neprevzatá v odbernej lehote. Z predmetnej zásielky vyplýva, že neúspešný pokus o doručenie spolu s výzvou o opakované doručenie sa vykonalo dňa 16. septembra 2008, opakované doručenie dňa 17. septembra 2008, uvedený dátum je zhodný aj s dátumom uloženia zásielky. Rozhodnutie bolo žalobcovi doručené na základe fikcie doručenia dňa 20. septembra 2008.

Žalobca podal dňa 30. októbra 2008 proti personálnemu rozkazu ministra vnútra rozklad, v ktorom namietal jeho nedoručenie, pričom zároveň z opatrnosti požiadal o odpustenie zmeškania lehoty na podanie rozkladu v zmysle ust. § 242 ods. 5 zákona č. 73/1998 Z. z. z dôvodu, že až dňa 14. októbra 2008, teda až po nástupe žalobcu na výkon služby sa s prvostupňovým rozhodnutím oboznámil, pričom dovtedy nemal žiadnu vedomosť o existencii takéhoto rozhodnutia a teda nemal žiadnu možnosť sa brániť.

Žalovaný rozhodnutím zo dňa 28. januára 2009 č.p.:SLV-886/PK-2008 podľa ust. § 244 zákona č. 73/1998 Z. z. rozklad proti personálnemu rozkazu ministra vnútra Slovenskej republiky č. 462 zo dňa 4. septembra 2008 podľa ust. § 243 ods. 4 zamietol v intenciách ustanovení §§ 244, 242 ods. 1, 266 ods. 3, 266 ods. 4, 262 ods. 1, 242 ods. 5 zákona č. 73/1998 Z. z..

Preskúmanie zákonnosti rozhodnutí a postupov predmetných rozhodnutí na základe žaloby žalobcu je predmetom konania podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Ďalej odvolací súd zo spisu krajského súdu zistil, že krajský súd v preskúmvanej veci rozhodol rozsudkom zo dňa 20. septembra 2012, č. k. 4S/105/2009-43, ktorým rozhodnutie žalovaného č. p. SLV-886/PK-2008 zo dňa 28. januára 2009 podľa ust. § 250j ods. 2 písm. e/ O.s.p. zrušil a vec mu vrátil ďalšie konanie. Na základe odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č. k. 6Sžo/29/2012-60 zo dňa 30. januára 2013 uvedený rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd pokračujúc v konaní nariadil vo veci pojednávanie dňa 10. mája 2013.

Právny zástupca žalobcu svoju neúčasť na nariadenom pojednávaní ospravedlnil zo zdravotných dôvodov, o čom predložil aj lekárske potvrdenia a žiadal o odročenie pojednávania. Krajský súd na tomto pojednávaní vec prejednal bez účasti žalobcu a jeho právneho zástupcu a vyhlásil napadnutý rozsudok.

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP). Podľa ust. § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 246c ods.1, veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 119 ods.1, 2, 3 O.s.p. pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

Účastník, ktorý navrhuje odročenie pojednávania, musí súdu oznámiť dôvod na odročenie pojednávania bez zbytočného odkladu, po tom, čo sa o ňom dozvedel alebo odkedy sa o ňom mohol dozvedieť, alebo s prihliadnutím na všetky okolnosti ho mohol predpokladať. Návrh na odročenie pojednávania obsahuje najmä: a) dôvod, pre ktorý sa navrhuje odročenie pojednávania, b) deň, keď sa účastník o dôvode dozvedel, c) ak je to možné, uvedenie elektronickej adresy, telefaxu alebo telefónu, na ktoré súd bezodkladne oznámi, ako návrh posúdil.

Ak je dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu, návrh na odročenie pojednávania musí obsahovať aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní. Za takéto vyjadrenie sa považuje vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že účastník alebo jeho zástupca nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu sa zúčastniť pojednávania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní spisového materiálu krajského súdu viazaný pritom rozsahom odvolania v preskúmvanej veci dospel k záveru, že rozhodnutie krajského súdu je potrebné zrušiť, nakoľko krajský súd svojím postupom odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom.

Z článku 48 ods. 2 Ústavy SR, vyplýva, že každý má právo, aby sa vec prejedнала v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Z obsahu spisu vyplýva, že krajský súd nariadil pojednávanie na deň 10. mája 2013, z neúčasti ktorého sa právna zástupkyňa žalobcu ospravedlnila so žiadosťou o odročenie termínu, z dôvodu jej pretrvávajúcich zdravotných problémov, ktoré jej znemožňujú sa na pojednávaní riadne zúčastniť, pričom uviedla, že žalobca trvá na jej osobnej účasti na pojednávaní. Spolu so žiadosťou predložila potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti a potvrdenie od K. K. o potrebe kľudového režimu pacientky s neodporúčaním zúčastňovať sa pojednávaní. Krajský súd napriek uvedenej žiadosti právnej zástupkyne žalobcu pojednával v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu a vyhlásil rozhodnutie vo veci samej. Krajský súd svoj postup odôvodnil poukazom na špeciálnu úpravu uvedenú v ust. § 250g ods. 2 O.s.p. a s prihliadnutím aj na skutočnosť, že v danom konaní nebolo potrebné vykonať dokazovanie, pričom zdôraznil, že konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia, podľa druhej hlavy piatej časti je osobitným konaním, pričom pre súd je podľa ust. § 250i ods. 1 O.s.p. rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia a súd môže vykonať dôkazy na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia.

S uvedenou argumentáciou krajského súdu sa odvolací súd nemohol stotožniť a to z nasledovných dôvodov. V zmysle ustanovenia § 119 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 211 ods. 2 O.s.p. sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Právny predpis nešpecifikuje, čo možno považovať pod pojmom „z dôležitých dôvodov“, preto je na uvážení súdu, ktorý dôvod ospravedlnenia neúčasti na pojednávaní bude považovať za dôležitý. Žiadosť o odročenie pojednávania je podložená dôležitým dôvodom vtedy, ak zástupca účastníka tvrdí také skutočnosti, ktoré sú vzhľadom k svojej povahe spôsobilé jeho neúčasť na pojednávaní súdu ospravedlniť, t. j. také, ktoré mu neumožňujú

sa na pojednávaní zúčastníť a súčasne sú vážne (dôležité, ospravedlniteľné) z hľadiska objektívneho ako aj subjektívneho (či mohla byť prekážka predvídaná, prípadne odvrátená). Dôležitosť dôvodu, ktorým je odôvodnená žiadosť neprítomného účastníka o odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O.s.p.), posudzuje súd podľa okolností konkrétneho prípadu. Zdravotný stav účastníka podľa súčasnej právnej úpravy možno považovať za dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania spravidla vtedy, ak účastník pripojí k návrhu vyjadrenie ošetrojúceho lekára v zákonom požadovanom znení. Napriek tomu, že právna zástupkyňa žalobcu tak urobila, krajský súd pojednával v neprítomnosti žalobcu ako i jeho právneho zástupcu. Podľa ustálenej judikatúry pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Vzhľadom na uvedené má odvolací súd za to, že tým, že krajský súd neodročil pojednávanie podľa ust. § 119 ods. 1 vety prvej O.s.p. v spojení s ust. § 211 ods. 2 O.s.p., na ktorom rozhodol v merite veci odvolaním napadnutým rozsudkom, hoci preto existoval zákonný dôvod, odňal žalobcovi ako účastníkovi tohto konania možnosť konať pred súdom, čo zakladá dôvod na zrušenie odvolaním napadnutého rozhodnutia podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v spojení s § 246c ods.1.

Neuniklo pozornosti odvolacieho súdu, že krajský súd, napriek tomu, že to konštatuje v odôvodnení svojho rozhodnutia, dôsledne nepostupoval v intenciách odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu SR č. k.6Sžo/29/2012 zo dňa 30. januára 2013.

Najvyšší súd SR ako súd odvolací v uvedenom rozhodnutí uviedol: „Žalovaný svojím postupom pri vydávaní druhostupňového rozhodnutia nesprávne aplikoval právnu normu zákona, keď o podanom rozklade, ktorý bol podaný oneskorene, rozhodoval podľa § 243 ods.4 zákona. Výkladom právnych noriem zákona č. 73/1998 Z.z. ustanovujúcich odvolacie konanie vyplýva, že ak orgán rozhodujúci o rozklade napadnuté rozhodnutie nezmení ani nezruší, rozhodne o rozklade tak, že ho zamietne a rozhodnutie potvrdí, avšak za predpokladu, že rozklad bol podaný včas v zákone stanovenej lehote. Pokiaľ rozklad bol podaný po lehote minister preskúmava zákonnosť prvostupňového rozhodnutia v mimoodvolacom konaní a preto v záujme jasnosti a zrozumiteľnosti výroku je potrebné uvedenú skutočnosť uviesť. Z uvedených dôvodov žalovaný, pokiaľ tvrdí, že v konaní preskúmal zákonnosť prvostupňového rozhodnutia v celom rozsahu napriek tomu, že rozklad bol podaný po lehote, táto skutočnosť by mala byť zrejماً nielen z výroku jeho rozhodnutia, ale aj z jeho odôvodnenia. Vzhľadom k uvedenému nie je možné súhlasiť s argumentáciou žalovaného, že práve z dôvodu, že rozklad bol podaný po lehote vo výroku preskúmaného rozhodnutia rozhodol tak, že rozklad podľa § 243 ods.3 zamietla, pretože oneskorene podaný rozklad sa nepotvrdzuje.

Senát odvolacieho súdu sa však nestotožnil s názorom krajského súdu, pokiaľ ide o vplyv takéhoto postupu žalovaného na zákonnosť preskúmaného rozhodnutia. Pokiaľ žalovaný vo výroku druhostupňového rozhodnutia uviedol, že rozklad zamietol podľa § 243 ods.3 zákona č. 73/1998 Z.z. napriek tomu, že rozklad bol podaný po lehote a zo znenia výroku ako aj z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že rozklad preskúmal podľa § 246 uvedeného zákona nemožno takýto postup žalovaného považovať za takú vadu, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia, ku ktorej by mal súd prihliadať a na základe ktorej by bolo potrebné preskúmané rozhodnutie zrušiť. V tejto súvislosti odvolací súd považuje sa potrebné taktiež poukázať na to, že žalobca v žalobných námietkach nenamietal, že by sa on sám cítil byť uvedeným postupom žalovaného pri rozhodovaní o rozklade dotknutý na svojich právach. Odvolací súd však dáva do pozornosti, že účelom postupu podľa § 250j ods. 2 písm. e/ O.s.p. je odstránenie takých väd, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia, bez ohľadu na to, či žalobca takýto nedostatok rozhodnutia namietal. Postup vo veciach, v ktorých súd zistil, že žalobou napadnuté rozhodnutie trpí takými vadami, ku ktorým musí prihliadať bez ohľadu na to, či žaloba takýto nedostatok rozhodnutia namietala, predstavuje výnimku zo zásady iudex ne eat ultra petita partium (sudca nech nejde nad návrhy strán) (m. m. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zverejnený v č. 1/1997, str. 21, ZSP).

Odvolací súd z uvedených dôvodov dospel k záveru, že v konaní žalovaného správneho orgánu ani v konaní, ktoré mu predchádzalo nebola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého správneho rozhodnutia (§ 250j ods. 2, písm. e/ O.s.p.), v dôsledku čoho nemožno konštatovať, že napadnuté rozhodnutie správneho orgánu alebo jeho postup nie je v súlade so zákonom,

a preto krajský súd pochybil, ak žalobe vyhovel.

Vzhľadom k uvedenému senát odvolacieho súdu dospel k záveru, že v danom prípade je potrebné napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle § 221 ods. 1 písm. h/ O. s .p. v spojení s § 246c ods.1 zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Dáva do pozornosti, že ústavný princíp dvojínštančnosti občianskeho súdneho konania predstavuje pre účastníka konania záruku, že bude mať, pri podaní opravného prostriedku, možnosť zaujať k skutočnostiam odôvodňujúcim právny záver súdu stanoviská, vyjadrovať sa k ich právnej relevantnosti vo vzťahu k predmetu konania. Meritórne rozhodnutie na základe právneho názoru odvolacieho súdu, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok, by bolo v rozpore s touto zásadou. Takýmto postupom by mohla byť účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom (právo podať opravný prostriedok), čím by mohlo byť porušené jeho základné právo v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky."

Vzhľadom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaním napadnuté rozhodnutie krajského súdu poukazom na ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

V ďalšom konaní bude povinnosťou krajského súdu postupovať v naznačenom smere a opätovne vo veci rozhodnúť. V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania. (§ 246c ods. 1 veta prvá v spojení s ust. § 224 ods. 3 O.s.p.)

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.